

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu a správnímu trestání

Závěr č. 174

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání

ze dne 5. 11. 2021

**Lhůta pro rozhodnutí o návrhu na náhradu účelně vynaložených nákladů
spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání
bezdůvodného obohacení**

Správní orgán rozhodne o návrhu poškozeného na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému podle § 95 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zásadně v rozhodnutí o přestupku.

Pokud poškozený návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení podá po dni vydání rozhodnutí o přestupku, správní orgán o něm rozhodne bez zbytečného odkladu samostatným rozhodnutím.

Odůvodnění:

Poradnímu sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání se předkládá otázka, do kdy může správní orgán rozhodnout o návrhu na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému (dále jen „účelně vynaložené náklady“) podle § 95 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“).

Podle § 95 odst. 2 přestupkového zákona platí, že *správní orgán přizná poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného*

obohacení úspěšný a prokázal jejich vznik a výši; pokud byl poškozený úspěšný alespoň v části svého nároku, správní orgán mu přiznává vůči obviněnému náhradu poměrné části těchto nákladů.

Návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů musí podat poškozený včetně jejich vyčíslení a je přímo spojen s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení. To znamená, že dnem, kdy poškozený včas a řádně uplatní nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení a v souvislosti s tím mu vzniknou účelně vynaložené náklady (např. na právní zastoupení, kdy nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení může uplatnit advokát poškozeného), podle názoru poradního sboru poškozenému vzniká právo podat správnímu orgánu návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů. Poškozený může návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů podat kdykoli během řízení o přestupku, pokud mu tyto náklady v rámci této doby vzniknou (a to nejdříve ode dne uplatnění nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, v souvislosti s nímž mu účelně vynaložené náklady vznikly). Může se například jednat o hotové výdaje a ušlý výdělek poškozeného.

Rozhodnutí o návrhu poškozeného na náhradu účelně vynaložených nákladů je přímo vázáno na vydání rozhodnutí ve věci (o přestupku), kterým přestupkové řízení končí, a v němž správní orgán rozhodne o vině obviněného a zároveň o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení. Výrok o náhradě škody nebo o vydání bezdůvodného obohacení je jedním z výroků rozhodnutí o přestupku (§ 93 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona) a výrok o náhradě nákladů řízení je rovněž jedním z výroků rozhodnutí o přestupku (§ 93 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona).

V odůvodnění závěru poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 42 ze dne 18. 9. 2006¹ se uvádí (byť k náhradě nákladů řízení paušální částkou podle § 79 odst. 5 správního řádu²), že rovněž v řízení o přestupku by mělo být rozhodnutí o nákladech řízení (je-li to objektivně možné) vydáváno nejlépe jako součást meritorního rozhodnutí, což by vyplývalo rovněž ze zásady rychlosti řízení podle § 6 odst. 1 správního řádu. Pokud by tomu tak nebylo, mělo by být rozhodnutí o nákladech řízení přijato bez zbytečného odkladu. Tento

---

¹ <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>.

² Paušální částku hradí účastník řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti, správnímu orgánu, a to na rozdíl od náhrady účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, které hradí obviněný z přestupku poškozenému.

závěr lze podle názoru poradního sboru obdobně vztáhnout na rozhodování o návrhu poškozeného na náhradu účelně vynaložených nákladů.

S přihlédnutím k zásadě rychlosti a hospodárnosti řízení (§ 6 správního řádu), závěru poradního sboru č. 42 a § 93 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona lze vyvodit, že správní orgán o návrhu poškozeného na náhradu účelně vynaložených nákladů rozhodne zásadně v rozhodnutí o přestupku (nebrání-li tomu objektivní důvody).

V souladu s principem dobré správy, zásadou veřejné správy jakožto služby veřejnosti (§ 4 odst. 1 správního řádu) a poučovací zásadou (§ 4 odst. 2 správního řádu) by podle názoru poradního sboru správní orgán měl poškozeného v řízení poučit, že může podat návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů. Poučení správního orgánu je potřebné k hájení práv poškozeného, neboť bez podání návrhu nelze o náhradě účelně vynaložených nákladů poškozeného rozhodnout.

Aby měl správní orgán dostatek času pro posouzení oprávněnosti návrhu a mohl o něm rozhodnout v rozhodnutí o přestupku, správní orgán poškozeného vyzve k tomu, aby návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů podal bez zbytečného odkladu ode dne jejich vzniku, nejpozději do dne vydání rozhodnutí o přestupku.

V praxi se nicméně může stát, že poškozený podá návrh na náhradu účelně vynaložených nákladů až po vydání rozhodnutí ve věci. V takovém případě je pak v souladu s § 79 odst. 2 správního řádu nutno vydat samostatné rozhodnutí o náhradě účelně vynaložených nákladů, a to bez zbytečného odkladu (s přihlédnutím k zásadě rychlosti a hospodárnosti řízení a závěru poradního sboru č. 42).